

Er kognitiv atferdsterapi god behandling ved CFS/ME?

- Ph.d.-kandidat i klinisk medisin
- Lege **Merethe Otelie Eide Gotaas**
- Institutt for Sirkulasjon og bildediagnostikk, NTNU.

- Hovedveileder: Professor Egil A Fors, ISM, NTNU
- Biveileder: Professor Tore C Stiles, Psykologisk institutt, SVT, NTNU
- Biveileder: Professor Petter C Borchgrevink, ISB, NTNU
- Prosjektmedarbeider: Professor Trudie Chalder
- Prosjektmedarbeider: Professor Johan Håkon Bjørngaard

Bakgrunn for studien

- CFS/ME,- en tilstand av ukjent etiologi.
- Ingen kurativ behandling pr i dag.
- Store personlige- og samfunnsøkonomiske kostnader.
- KAT har vist moderat effekt ved mild/moderat CFS/ME.
- Bruk av ulike kriterier ved inklusjon og studier av varierende kvalitet har gjort det vanskelig å sammenlikne og å trekke sikre konklusjoner.

Bakgrunn for studien

- 2011: Helsedirektoratet ble bedt om å gjøre en oppsummering av ny kunnskap om, og å evaluere den nasjonale satsingen på CFS/ME.
- HD bestilte to rapporter, en fra SINTEF og en fra Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten.
- Statusgjennomgangen avdekket *mangel på kunnskap* om CFS/ME i både sosial- velferds- og helsetjenesten.
- Basert på ovennevnte rapporter, identifiserte Helsedirektoratet et behov for mer evidensbasert kunnskap om **behandling** for denne pasientgruppen.

Formål med studien

- Nasjonal kompetansetjeneste for sammensatte symptomlidelser (NKSL) ønsker å bidra med viten om KAT er effektiv og sikker behandling ved CFS/ME.
- Å undersøke om KAT bedrer helse relatert livskvalitet, utmattelse, fysisk funksjon og psykiske plager ved CFS/ME.
- Å få mer kunnskap om pasientgruppen. (Nevropsykologisk test mm.)

Metode og studiedesign

- Randomisert, kontrollert studie (RCT).
- 2 intervensjoner versus WLC (ventelistekontroll).
- 16 uker individuell standard KAT med en booster-time 4 uker etter endt behandling. 1 års follow up.
- 8 uker nyutviklet individuell korttids KAT med booster-time 4 uker etter endt behandling. 1 års follow up.
- Kontrollgruppe (WLC) som fikk tilbud om 8 uker KAT etter endt ventetid (16 uker).

Metode og studiedesign

- Fortløpende rekruttering av pasienter fra CFS/ME-poliklinikken.
- Inklusjon av pasienter fra oktober 2008 og til september 2012.
- Tverrfaglig utredning.
- **236** pasienter ble inkludert i studien.
- 16 uker CBT ved St.Olav, 8 uker KAT ved Coperio Senteret.

Hvordan ligger prosjektet an?

- 2 av 3 planlagte artikler er klare for publisering våren 2018.
- Studien ser ut til å kunne støtte andre studier hva angår effekt av KAT ved CFS/ME.
- De nevropsykologiske testene viser interessante funn som langt på vei bekrefter pasientenes subjektive opplevelse av nedsatt kognitiv fungering på enkelte områder.
- Takk til studiedeltakerne som har bidratt til ny kunnskap om CFS/ME!